

Správa o činnosti za rok 2011

Slovenská Alzheimerova spoločnosť - občianske združenie na pomoc ľuďom s Alzheimerovou chorobou - má za sebou trinásť rokov svojej pôsobnosti. Rozsahom a obsahom aktivít, či už pre rodiny trpiace Alzheimerovou chorobou, členov nášho združenia alebo ostatnú verejnosť, môžeme rok 2011 považovať za bohatý a inšpirujúci.

Máme za sebou dve úspešné medzinárodné akcie – Týždeň mozgu a Svetový deň Alzheimerovej choroby, v rámci ktorých sme mali možnosť dostať sa bližšie k ľuďom, kvôli ktorým naša spoločnosť vznikla.

V uplynulom roku sa nám tiež podarilo nadviazať spoluprácu so sieťou Regionálnych úradov verejného zdravotníctva, vďaka ktorým sa môže naša pomocná ruka predĺžiť aj do tých regiónov, kam sme doteraz nemali dosah.

Rok 2011 sa niesol v znamení Európskeho roka dobrovoľníctva a my sme radi, že sa nám darí sprostredkovať čoraz viac nezištnej dobrovoľníckej práce v prospech ľudí trpiacich poruchami pamäti a Alzheimerovou chorobou.

Naše ciele sú:

- Aktívne presadzovať práva a potreby dotknutých osôb.
- Podporovať liečbu s dôrazom na dôstojnosť postihnutého.
- Poskytovať odbornú prípravu a vzdelávanie personálu zariadení sociálnych služieb a zdravotníckych zariadení.
- Poskytovať vzdelávacie a poradenské aktivity pre príbuzných, opatrovateľov a profesionálov z celého Slovenska.
- Popularizovať najnovšie poznatky vedeckého výskumu, diagnostiky a liečby Alzheimerovej choroby.
- Podporovať preventívne aktivity a klubovú činnosť členov spoločnosti.
- Medializovať problematiku Alzheimerovej choroby a zastrešiť prednáškovú činnosť na túto tému.

A. PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ

Budovanie kontaktných miest

Ďalším krokom v dlhodobom projekte „Budovanie Kontaktných miest Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti“, ktorý sa nám v uplynulom roku podarilo zrealizovať, je nadviazanie spolupráce s organizáciami, ktoré majú záujem vo svojich regiónoch pomáhať rodinám a jednotlivcom, ktorých sa dotýka Alzheimerova choroba, či už sa jedná o rodinných príslušníkov a osobných opatrovateľov v domácich podmienkach, alebo priamo o pacientov.

Vzhľadom na vysoké nároky na kvalitu poskytovaných služieb, ktoré kladie naša spoločnosť na svoje kontaktné miesta, sme túto spoluprácu zadefinovali do troch úrovní:

- INFOBOD - distribuuje informačné letáky do rodín dotknutých Alzheimerovou chorobou v danom regióne a sprostredkuje užitočné rady a informácie do týchto rodín. Takýchto bodov je v súčasnosti 18.
- KONTAKTNÝ BOD okrem toho realizuje pravidelné stretnutia príbuzných (podporné skupiny) a prednášky pre rodinných opatrovateľov s cieľom pomoci v domácej starostlivosti. Aktuálny stav: 4 kontaktné body.
- KONTAKTNÉ MIESTO – tento status udeľuje Slovenská Alzheimerova spoločnosť existujúcemu kontaktnému bodu. Jeho účelom je poskytovať predovšetkým odbornú pomoc pre rodiny, vzdelávanie v domácej starostlivosti a poradenstvo. Získanie statusu Kontaktné miesto SAS je možné až po splnení určitých kritérií. Zatiaľ máme 1 kontaktné miesto – pilotný projekt z roku 2009.

Podporná skupina

Cieľom podporných skupín - neformálnych stretnutí rodinných opatrovateľov starajúcich sa o svojich blízkych trpiacich demenciou je poskytovať emocionálnu podporu v domácej starostlivosti. Podporná skupina pracuje na princípe vzájomnej dôvery a spolupráce, ktorá zodpovedá potrebám jej členov. Každý člen má čo ponúknuť – svoju skúsenosť alebo inú užitočnú informáciu, ktorá môže byť prínosom pre ostatných. Zároveň môže každý člen získať vlastné uspokojenie tým, že sa podelí o svoje pocity a starosti, čím môže zmierniť svoje napätie, stres, obavy.

V rámci projektu „Budovanie kontaktných miest“ s cieľom pomôcť zvládať starostlivosť o postihnutého príbuzného v domácich podmienkach vznikajú neformálne stretnutia, kde môžu domáci opatrovatelia získať nielen informácie, rady, ale aj emocionálnu pomoc a podporu. Organizujú sa na pravidelnej báze v štyroch mestách Slovenska: Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Nitra, Veľký Meder. Stretnutie obvykle začína prednáškou na vybranú tému súvisiacu s problematikou Alzheimerovej choroby a pokračuje výmenou skúseností a vzájomným zdieľaním problémov účastníkov.

Banskobystrický kraj:

- Stredisko sociálnych služieb, Na Uhlisku 1, Banská Bystrica - 1 x mesačne, kontaktná osoba: Mgr. Lubica Holosová
- Domov Márie, Špitálska 3, Banská Štiavnica - každý prvý štvrtok v mesiaci, kontaktná osoba: PhDr. Viera Chladná

Nitriansky kraj:

- Fakultná nemocnica - psychiatrická klinika, Špitálska 6, Nitra - každý prvý utorok v mesiaci, kontaktná osoba: PaedDr. Oľga Koniarová

Trnavský kraj:

- Mestské kultúrne stredisko, Komárňanská ulica, Veľký Meder - každý prvý utorok v mesiaci, kontaktná osoba: Ing. Annamária Henczová

B. PREVENTÍVNE AKTIVITY

Klub MEMORY

V rámci Klubu MEMORY poskytujeme aktívnym seniorom 1x týždenne možnosť stretávať sa za účelom zmysluplného trávenia voľného času. Klub MEMORY je súčasťou projektu Zdravé starnutie. Animátormi Klubu MEMORY sú dobrovoľníci, ktorí zaraďujú do programu stretnutí Klubu rôzne aktivity s preventívnym účinkom voči poruchám pamäti (hry na zapamätávanie, slovné hry, kognitívne úlohy, hlavolamy..) a iným zdravotným problémom seniorov (prednášky o zdravom životnom štýle, civilizračných ochoreniach vyššieho veku). V rámci Klubu MEMORY sa môžu seniori podieľať na organizácii spoločenských podujatí pri príležitosti osláv a sviatkov, navštevovať výstavy a zaujímavé miesta, tvoriť v rámci kreatívnych dielní a pod.

Klub MEMORY navštevovalo v uplynulom roku 40 seniorov, pravidelnými „Klubistami“ sú 11 seniori.

C. PODUJATIA

Týždeň mozgu (Brain Awareness Week)

V týždni od 14. do 20. marca sme si už po štvrtýkrát na Slovensku pripomenuli Brain Awareness Week - „Týždeň mozgu“. Podujatie sa celosvetovo uskutočňuje od roku 1996. Podieľa sa na ňom mnoho partnerských organizácií. Na Slovensku sa do akcie každoročne zapájajú sociálne zariadenia, zdravotnícke pracoviská, školy a subjekty pomáhajúce seniorom. Celé podujatie zastrešuje Slovenská Alzheimerova spoločnosť, Nadácia MEMORY, Centrum MEMORY a Neuroimunologický ústav SAV.

Cieľom akcie je upriamiť pozornosť verejnosti na činnosť ľudského mozgu, pomenovať ochorenia mozgu a spôsob liečby. Dôležité je hovoriť najmä o prevencii, možnostiach, ako si zachovať dobrú pamäť.

V Bratislave sme akciu odštartovali výstavou "Neuroakty alebo odhalené neuróny", ktorú mohli počas celého Týždňa mozgu vidieť návštevníci bratislavského Auparku. Vystavené fotografie im umožnili vstúpiť do továrne zvanej mozog prostredníctvom moderných mikroskopických zariadení zachytávajúcích miliónovú armádu neúnavne pracujúcich buniek v statickom obraze fotografie. Oficiálne otvorenie výstavy sa konalo za účasti autora neuroaktov Norberta Žilku z Neuroimunologického ústavu SAV a prezidenta Nadácie MEMORY operného speváka Miroslava Dvorského.

V utorok sa v Staromestskej knižnici konala **prednáška "Aby pamäť lepšie pracovala"** spojená s ukázkou Tréningu pamäti. Prednášala trénerka pamäti z Centra MEMORY Mgr. K. Karolová.

Na ďalší deň sa konala zaujímavá akcia v priestoroch Slovenskej výtvarnej únie. Pod názvom "**neuroPovedomie v treťom miléniu**" sa návštevníkom predstavili dvaja mladí vedci z Neuroimunologického ústavu SAV - MVDr. Norbert Žilka, PhD. so svojou prednáškou "Mozog v centre nezájmu" a MUDr. Petr Novák s prednáškou na tému "Stresom k demencii".

V spolupráci s Centrom MEMORY sa konal „Deň otvorených dverí“, kde si návštevníci mohli vyskúšať praktické cvičenia podporujúce kondíciu mozgu a iné cvičenia pre dobrú pamäť, ale aj otestovať svoju pamäť.

Viacere regionálne pracoviská Úradu verejného zdravotníctva poskytli spoluprácu pri rozširovaní myšlienky medzinárodného Týždňa mozgu do všetkých regiónov Slovenska a v rámci Poradní zdravia organizovali osvetové podujatia pre verejnosť. Okrem toho sa zapojili domovy dôchodcov, denné centrá, knižnice a školské zariadenia vo viacerých mestách SR.

Spoločne sa nám podarilo na celom Slovensku zorganizovať až 102 akcií - prednášok, prezentácií, tvorivých dielní, besied či dní otvorených dverí v zariadeniach sociálnych služieb, knižniciach, poradniach zdravia a zapojiť tak všetky vekové kategórie obyvateľstva od detí až po seniorov. Celkový počet ľudí, ktoré sa vďaka 42 organizáciám zapojili v tomto roku do činností v rámci Týždňa mozgu je 1 998! Pre porovnanie v minulom roku to bolo 600 účastníkov (cez 29 zapojených subjektov).

Správa o iniciatívach Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti v rámci tohto podujatia bola uverejnená aj na portáli zakladateľskej organizácie The Dana Foundation (<http://www.dana.org/brainweek>).

Svetový deň Alzheimerovej choroby - 21. september 2010

III. Medzinárodná konferencia

Slovenská Alzheimerova spoločnosť, v spolupráci s Centrom MEMORY a Neuroimunologickým ústavom SAV pripravili pri príležitosti tohto dňa v poradí už tretí ročník medzinárodnej konferencie "Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby", tento krát v priestoroch Úradu BSK v Bratislave. Hostami konferencie boli významní odborníci z oblasti aktivizácie a terapie ľudí s demenciou, ako aj iní experti zaoberajúci sa v svojej práci tematikou demencií.

Dvojdňovej konferencie sa zúčastnilo celkovo 113 účastníkov a odzneli prezentácie 14 prednášajúcich z Českej republiky a Slovenska. Účastníci mali okrem teoretických prezentácií možnosť navštíviť aj jeden z troch pripravených workshopov, kde bolo možné zážitkovou formou spoznať tajomstvá tanečnej terapie, získať predstavu o využití kruhu v terapii Alzheimerovej choroby alebo v rámci diskusie na tému „Klienti s Alzheimerovou chorobou v sociálnych službách“ si vymeniť skúsenosti s inými účastníkmi.

Konferencia bola organizovaná v spolupráci so Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek a Slovenskou komorou iných zdravotníckych pracovníkov, účastníci mohli získať kredity za účasť.

Sprievodnými aktivitami boli posterové prezentácie:

- Svetový deň Alzheimerovej choroby
- Snoezelen u pacientov s Alzheimerovou chorobou
- Terapeutická záhrada pre osoby s demenciou

O výsledkoch konferencie informovali viaceré médiá.

Valné zhromaždenie

Zároveň Slovenská Alzheimerova spoločnosť symbolicky na Svetový deň Alzheimerovej choroby zvolala Valné zhromaždenie. Zúčastnení členovia sa mohli dozvedieť o predchádzajúcich činnostiach a hospodárení spoločnosti, ako aj o plánovaných projektoch a aktivitách na ďalšie obdobie.

D. DOBROVOĽNÍCTVO

Rok 2011 je Európskou komisiou vyhlásený za Európsky rok dobrovoľníctva. Na túto výzvu zareagovala aj Slovenská Alzheimerova spoločnosť, ktorá chce povzbudiť ľudí v akomkoľvek veku, aby boli nápomocní a užitoční pre spoločnosť. Poskytuje im priestor stať sa dobrovoľníkmi v pomoci ľuďom s Alzheimerovou chorobou. Od začiatku roka prešlo našimi rukami niekoľko dobrovoľníkov a to v rámci nasledovných dobrovoľníckych programov:

- Nezosta(r)neš sám
- Podporné skupiny
- Klub MEMORY
- Večne živé spomienky
- Administratíva

Sme vďační za to, že existujú ľudia, ktorí bez nároku na finančné ohodnotenie venujú svoj čas, svoju energiu, povahu a skúsenosti na dobrú vec. O to viac sa tešíme, že títo ľudia „zablúdili“ k nám a stali sa súčasťou nášho dobrovoľníckeho tímu.

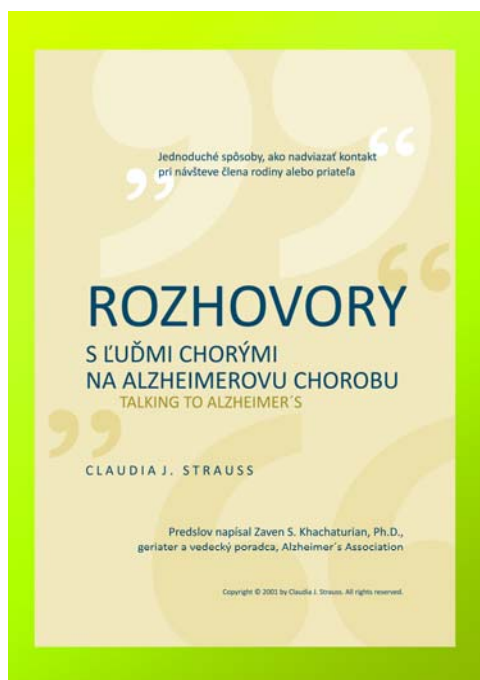

Počet dobrovoľníkov Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti v roku 2011: 24

Počet odpracovaných dobrovoľníckych hodín za rok 2011: 442

E. PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ, DISTRIBÚCIA INFORMAČNÝCH MATERIÁLOV

Novinkou v publikáciách vydávaných Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou je v roku 2011 jedinečná kniha "Rozhovory s ľuďmi chorými na Alzheimerovu chorobu", ktorá je prekladom z anglického originálu autorky Claudie Strauss a prináša významnú pomoc v komunikácii s ľuďmi s Alzheimerovou chorobou. Kniha bola vydaná za finančnej podpory Nadácie MEMORY.

Autorka v nej veľmi jednoduchým a účinným spôsobom objasňuje, ako sa zorientovať v zložitom svete komunikácie s ľuďmi s Alzheimerovou chorobou. Je určená každému, koho sa problém Alzheimerovej choroby dotýka. Je praktickou pomocou predovšetkým rodinným príslušníkom, ktorí denne stoja tvárou tvár svojim blízkym trpiacim na demenciu. Je prínosom priateľom a známym, ktorí navštevujú pacientov v rodine alebo v inštitucionálnej starostlivosti ako praktická pomôcka pre zmysluplne strávený čas s milovaným človekom alebo ako napr. reagovať v rozhovore s ním čo najláskavejšie. Publikáciu odporúčame aj lekárom a iným zdravotníckym pracovníkom ako pomoc pri zmysluplnej komunikácii s pacientmi s Alzheimerovou chorobou. Kniha bude určite užitočná pre pracovníkov zariadení sociálnych služieb a pre organizácie, ktoré poskytujú starostlivosť ľuďom s demenciou a tiež pre dobrovoľníkov. Prístup autorky je validujúci a jedným z konštruktívnych prístupov, ktorý je možné vhodne využiť pri interakcii s pacientmi.

Spoločnosť pokračuje v distribúcii informačných materiálov adresátom, ktorí požiadajú o pomoc telefonicky, e-mailom alebo poštovou formou. Bezplatne zasielame informácie tam, kde sa príbuzní alebo profesionálni opatrovatelia starajú o človeka s Alzheimerovou chorobou.

Počet odoslaných zásielok s informačnými materiálmi: 54

F. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Ako súčasť zastrešujúcej organizácie pre európske národné patientske spoločnosti „Alzheimer Europe“ a celosvetovej zastrešujúcej organizácie „Alzheimer’s Disease International“ sme sa v roku 2011 zúčastnili niekoľkých odborných podujatí medzinárodného rozmeru.

Hlavná myšlienka XII. konferencie o Alzheimerovej chorobe, ktorá sa konala v Budapešti v dňoch 22.-24. septembra 2011 znela: „Národná stratégia – aj na nás záleží!“. Organizátorom bola Maďarská Alzheimerova spoločnosť.

V programe bola oblasť výskumu, diagnózy, diferenciálnej diagnostiky a terapie, ale veľký dôraz bol venovaný aj úlohe obvodných lekárov, ich ďalšiemu vzdelávaniu, nakoľko práve oni môžu účinne pomôcť pri včasnej diagnostike a následnej liečbe. Preto sa v rámci konferencie zorganizovalo nielen ďalšie vzdelávanie obvodných lekárov, ale aj interdisciplinárne fórum lekárov. Ďalšou páľčivou témou bola „antistigma“. Posolstvom konferencie má byť aj posilnenie spoločenského významu hnutia za „Dôstojnosť staroby“, ktorú zahájili vlani pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby. Mnohé diskutované témy boli základom pre vytvorenie národnej stratégie Alzheimerovej choroby.

Na konferencii sa prezentovali zahájené aktivity v pohraničnej oblasti na juhu Slovenska. Ing. Annamária Henczová - dobrovoľníčka Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti pôsobiaca vo Veľkom Mederi - hovorila o pomoci rodinám, ktoré sa starajú o pacienta s týmto ochorením. Slovenskú Alzheimerovu spoločnosť zastupovala aj tajomníčka Ing. Alžbeta Veselá s prezentáciou služieb pre ľudí postihnutých Alzheimerovou chorobou na Slovensku.

V poradí 21. medzinárodná konferencia Alzheimer Europe ktorá združuje organizácie venujúce sa problematike demencií v rámci Európy bola zameraná na široké spektrum rôznorodých sekcií. Hovorilo sa o primárnej liečbe a manažmente demencií, hodnotení starostlivosti, národných stratégiách demencií, ale aj psychosociálnych intervenciách v starostlivosti či efektívnej komunikácii.

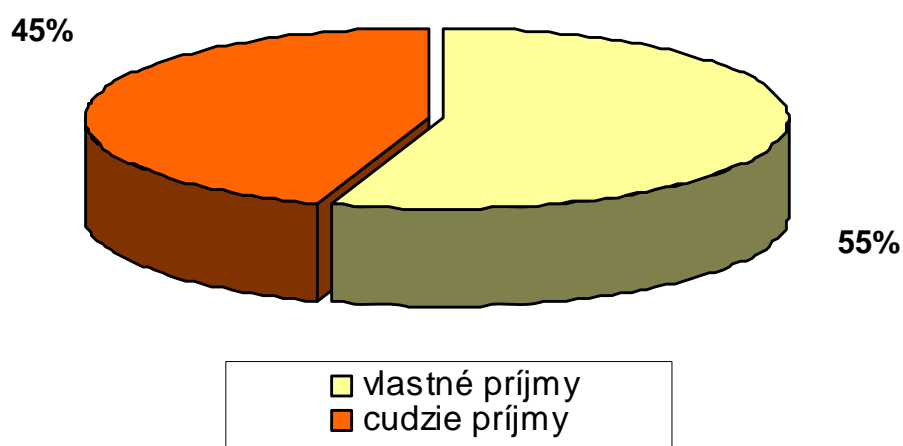
Konferencia sa konala sa v dňoch 6. – 9. októbra 2011 a naše občianske združenie bolo zastúpené účasťou projektovej manažérky Ing. Dariny Grniakovej. Podľa jej slov „konferencia umožnila zistiť, ako sa ten istý problém (starostlivosť o ľudí s demenciou) rieši na rôznych miestach rôznym spôsobom.“

PREHLAD HOSPODÁRENIA V ROKU 2011

Rozsah príjmov v členení podľa zdrojov

Dotácia SAV	2300,00
- z toho na projekt Bulletin	300,00
- z toho na projekt Komunikácia s občanmi	300,00
- z toho na projekt Odborné prednášky	300,00
- z toho na projekt Zdravé starnutie	150,00
- z toho na projekt Memory day 2011	550,00
- z toho na projekt konferencia AE	700,00
Nadácia MEMORY	2900,00
Tržby Konferencia	3065,00
Tržby Členské	1053,64
Tržby Kniha	2195,20
Ostatné (dary, úroky, mylná platba, stravné)	103,23
SPOLU	11617,07

Výdavky spoločnosti

Organizovanie odborných prednášok	282,20
Projekt "Zdravé starnutie"	240,37
II. medzinárodná konferencia	3122,82
Komunikácia s občanmi	201,81
Náklady na tlač bulletinu pre členov združenia	301,26
Účasť na zahraničných konferenciách	728,64
Tvorba knihy a jej distribúcia	3736,31
Bankové poplatky + daň z úroku	75,30
Mzdové náklady	234,31
Vrátená platba Úrad práce	1316,97
Iné prevádzkové náklady	80,69
SPOLU	10 320,68